

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2020

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΘΡ. ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜ. ΤΟΜΕΑ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Αριθ. Πρωτ.: 80242

ΠΡΟΣ:

Ταχ.Δ/υση : Σταδίου 27
 Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
 Πληροφορίες : Ε. Παυλή, Ι. Τζήμα
 Τηλέφωνο : 213-136-4382,-4349
 FAX : 213-136-4383

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
 - Γραφεία Συντονιστών
 - Διευθύνσεις Διοίκησης

**ΘΕΜΑ: Διατάξεις για διοικητικά μέτρα και πειθαρχικό δίκαιο υπαλλήλων
 ΟΤΑ α' βαθμού**

Σας ενημερώνουμε ότι στο ΦΕΚ 53 Α' δημοσιεύτηκε ο ν.4674/2020 «Στρατηγική Αναπτυξιακή Προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις», στον οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, νομοθετικές ρυθμίσεις για βελτιώσεις και τροποποίηση των διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου και άλλα θέματα που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων του Δημοσίου και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα:

1. Άρθρο 53 – Βελτιώσεις διατάξεων περί διοικητικών μέτρων

Α. Δυνητική αργία

Με τη διάταξη της παρ. 1β του άρθρου 53 του ν.4674/2020 αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 108 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007), όπως ισχύει, και προς εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των πειθαρχικών διαδικασιών, τίθενται αποκλειστικές προθεσμίες για τις ενέργειες των αρμόδιων πειθαρχικών συμβουλίων προς διασφάλιση, ταυτόχρονα με την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, και των δικαιωμάτων του υπαλλήλου.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται «4. Εντός τρίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας από την πάροδο ενός (1) έτους από τη θέση σε αργία, το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να γνωμοδοτήσει, ύστερα από ερώτημα του αρμόδιου διοικητικού οργάνου για τη συνέχιση ή μη της αργίας, άλλως η αργία αίρεται. Σε κάθε περίπτωση, η αργία αίρεται αυτοδικαίως μετά από την πάροδο διετίας από την έκδοση της απόφασης θέσης του υπαλλήλου σε αργία.».

Βάσει των ως άνω διατάξεων εντός τρίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας από την πάροδο ενός (1) έτους από τη θέση σε αργία, το πειθαρχικό συμβούλιο υποχρεούται να γνωμοδοτήσει για τη συνέχιση ή μη της αργίας, κατόπιν ερωτήματος του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, άλλως η αργία αίρεται. Επισημαίνεται δε ότι επειδή το πειθαρχικό συμβούλιο γνωμοδοτεί κατόπιν σχετικού ερωτήματος του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, προς αποφυγή υπέρβασης της προβλεπόμενης προθεσμίας και αυτοδίκαιης άρσης της αργίας συνεπεία αυτής, το αρμόδιο προς διορισμό όργανο υποχρεούται να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την έγκαιρη υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Σε κάθε περίπτωση, η αργία αίρεται αυτοδικαίως μετά την πάροδο διετίας από την έκδοση της αρχικής απόφασης θέσης του υπαλλήλου σε αργία.

Όσον αφορά στην επαναφορά του υπαλλήλου από το καθεστώς αργίας επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 108 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007), όπως ισχύει, ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του από την κοινοποίηση της πράξης επαναφοράς ή αυτοδίκαια από την τελεσιδικία της ποινικής απόφασης που δεν συνεπάγεται έκπτωση ή της πειθαρχικής απόφασης, η οποία δεν επιβάλλει την ποινή της οριστικής παύσης ή από τη συμπλήρωση της διετίας, κατά την παρ. 4 του ίδιου άρθρου. Ως εκ τούτου, στις περιπτώσεις που το πειθαρχικό συμβούλιο γνωμοδοτεί εντός της τρίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας για τη μη συνέχιση της αργίας, ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του από την κοινοποίηση της πράξης επαναφοράς. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτοδίκαιης άρσης της δυνητικής αργίας λόγω της άπρακτης παρέλευσης της τρίμηνης προθεσμίας για τη γνωμοδότηση του πειθαρχικού συμβουλίου, ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του από τη συμπλήρωση ενός έτους και τριών μηνών από τότε που τέθηκε σε δυνητική αργία. Σε κάθε περίπτωση αυτοδίκαιης άρσης της αργίας εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία σχετική διαπιστωτική πράξη.

Β. Αναστολή άσκησης καθηκόντων – Αποδοχές

Με τη διάταξη της παρ. 2β του άρθρου 53 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007),, όπως ισχύει, και προβλέπεται πλέον ρητά ότι και σε όσους τελούν σε κατάσταση αναστολής άσκησης καθηκόντων καταβάλλεται το ήμισυ των αποδοχών τους, όπως και όταν ο υπάλληλος τίθεται σε αργία. Σε περίπτωση που ο/η υπάλληλος τεθεί στη συνέχεια σε καθεστώς αργίας το υπόλοιπο των αποδοχών που δεν καταβλήθηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής άσκησης καθηκόντων και της αργίας ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί σε αυτόν, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή τιμωρηθεί με πειθαρχική ποινή κατώτερη από την οριστική παύση. Εάν ο υπάλληλος απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ευθύνη ή αποδειχθεί αβάσιμη η υπόνοια για έκνομη διαχείριση, επιστρέφεται το μέρος των αποδοχών που παρακρατήθηκε. Σε περίπτωση που ο/η υπάλληλος σε συνέχεια της αναστολής άσκησης καθηκόντων δεν τεθεί σε δυνητική αργία σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 108 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007), το μέρος των

αποδοχών που παρακρατήθηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής άσκησης καθηκόντων επιστρέφεται.

Βάσει των ως άνω ρυθμίσεων και στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και ειδικά σε ό,τι αφορά την ιδιαίτερη αντιμετώπιση που απαιτείται κατά τον χειρισμό πειθαρχικών υποθέσεων, τα αρμόδια όργανα – μονομελή ή συλλογικά – υποχρεούνται να τηρούν με αίσθημα ευθύνης τις αποκλειστικές προθεσμίες που τίθενται για την γνωμοδότησή τους προκειμένου να εμπεδώνεται αφενός το κύρος της πειθαρχικής διαδικασίας, αλλά και να προστατεύεται ο υπάλληλος, ο οποίος τελεί σε αναστολή καθηκόντων ή σε αργία.

2. Άρθρο 54 – Πειθαρχικές διατάξεις για τους υπαλλήλους των ΟΤΑ α΄ βαθμού

Με το άρθρο 54 του ν. 4674/2020 τροποποιούνται πειθαρχικής φύσεως ρυθμίσεις που διέπουν τα πειθαρχικά όργανα των υπαλλήλων των ΟΤΑ α΄ βαθμού, τους πειθαρχικώς προϊσταμένους και την αρμοδιότητά τους, προκειμένου, αφενός, να αρθούν ασάφειες που προέκυψαν μετά την ισχύ του ν. 4057/2012 από την αναλογική εφαρμογή των πειθαρχικών διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007) στο προσωπικό αυτό, και αφετέρου, να εναρμονιστούν πειθαρχικές διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007) με τις ισχύουσες του Υπαλληλικού Κώδικα.

Παράλληλα, έγιναν και οι αναγκαίες τροποποιήσεις των διατάξεων αυτών μετά τις διοικητικές μεταρρυθμίσεις που έχουν επέλθει στην πρωτοβάθμια αυτοδιοικητική δομή, τη σύσταση Πειθαρχικών Συμβουλίων του ν. 4057/2012 στις Περιφέρειες με αρμοδιότητα και επί των ΟΤΑ α΄ βαθμού, τη σύσταση Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, κ.α..

Ως σημαντικότερα αναφέρονται τα ακόλουθα σημεία:

- Ορίζεται ρητά ότι για τα πειθαρχικά όργανα και τους πειθαρχικώς προϊστάμενους των υπαλλήλων των ΟΤΑ α΄ βαθμού, καθώς και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους εφαρμόζονται τα άρθρα 120-123 του ΚΚΔΚΥ, όπως τροποποιούνται .
- Επικαιροποιούνται τα πειθαρχικά όργανα και οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων των ΟΤΑ α΄ βαθμού, με σημαντικότερες αλλαγές αυτές της κατάργησης του προϊστάμενου αυτοτελούς Τμήματος ως πειθαρχικώς προϊσταμένου, καθώς και της Εκτελεστικής Επιτροπής ως συλλογικού πειθαρχικού οργάνου.
- Ορίζεται, πλέον ρητά, η αρμοδιότητα επιβολής ποινών των πειθαρχικώς προϊσταμένων και των πειθαρχικών οργάνων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, αντιστοίχως με τις ποινές που μπορούν να επιβάλλουν οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι και τα πειθαρχικά όργανα του Δημοσίου.
- Θεσπίζεται ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα τόσο για τους υπαλλήλους, όσο και για τους αιρετούς των ΟΤΑ α΄ βαθμού, αναφορικά με τη χορήγηση και χρήση των μέσων ατομικής προστασίας.

Ειδικότερα :

A. Με την παρ. 2 του άρθρου 54 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου πέμπτου του ν. 4057/2012 και μεταξύ άλλων ορίζεται ρητά ότι οι υπάλληλοι των ΟΤΑ α΄ βαθμού εξακολουθούν να υπάγονται στις πειθαρχικές φύσεως διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, με εξαίρεση τα πειθαρχικά όργανα και τους πειθαρχικώς προϊσταμένους, καθώς και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, για τα οποία ισχύουν τα άρθρα 120 έως 123 του ΚΚΔΚΥ (ν. 3584/2007).

B. Δεδομένου ότι τα ανωτέρω άρθρα του ΚΚΔΚΥ αντικαθίστανται με την παρ. 1 του άρθρου 54, πλέον για τα πειθαρχικά όργανα, τους πειθαρχικώς προϊσταμένους και την αρμοδιότητά τους, καθώς και για την αρμοδιότητά των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ιδρυμάτων και συνδέσμων δήμων, ισχύουν τα εξής :

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Πειθαρχικά όργανα των υπαλλήλων είναι:

- α. οι πειθαρχικώς Προϊστάμενοί τους,
- β. το διοικητικό συμβούλιο του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, του Ιδρύματος και του Συνδέσμου Δήμων,
- γ. το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο,
- δ. το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο,
- ε. το Συμβούλιο της Επικρατείας, τα Διοικητικά Εφετεία και ο Διοικητής της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ

Πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων είναι:

- α. ο Δήμαρχος επί όλων των υπαγόμενων στην αρμοδιότητά του υπαλλήλων,
- β. ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης,
- γ. ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης,
- δ. ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος,
- ε. ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου,
- στ. ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου Δήμων.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΝΠΔΔ, ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΔΗΜΩΝ

Όλοι οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι και τα διοικητικά συμβούλια των ν.π.δ.δ., των Ιδρυμάτων και των Συνδέσμων Δήμων μπορούν να επιβάλλουν την ποινή της έγγραφης επίπληξης.

Την ποινή του προστίμου, με τους παρακάτω περιορισμούς, μπορούν να επιβάλλουν οι εξής:

- α. ο Δήμαρχος και τα διοικητικά συμβούλια των ν.π.δ.δ., των Ιδρυμάτων και των Συνδέσμων Δήμων έως και τις αποδοχές τριών (3) μηνών,
- β. ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, του Ιδρύματος και του Συνδέσμου Δήμων, έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός,
- γ. ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, έως και τα δύο τρίτα (2/3) των μηνιαίων αποδοχών,
- δ. ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης, έως και το ένα τέταρτο (1/4) των μηνιαίων αποδοχών.

Γ. Με την παρ. 2 του άρθρου 54 θεσπίζεται ως ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα για τους υπαλλήλους των ΟΤΑ α' βαθμού η άρνησή τους να φέρουν τα μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) που τους χορηγεί η υπηρεσία κατά τον χρόνο της εργασίας τους, καθώς και η μη προσέλευσή τους στον προληπτικό ιατρικό έλεγχο, όπως αυτά προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 53361/2006 ΚΥΑ, όπως ισχύει (Β' 1503) και στην υπ' αριθμ. 43726/2019 (Β' 2208), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 87669/2019 (Β' 4584) όμοια.

Επίσης, αναγνωρίζεται η πειθαρχική ευθύνη των αρμόδιων οργάνων για τη χορήγηση των ΜΑΠ, συνιστώντας πλέον σοβαρή παράβαση καθήκοντος η μη χορήγησή τους, η οποία τιμωρείται πειθαρχικώς σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 233 επ. του ν. 3852/2010.

Περαιτέρω, όσον αφορά στις νομοθετικές ρυθμίσεις που εισήχθησαν με το άρθρο 53 σχετικά με i) την υποβολής ένστασης με συστημένη αλληλογραφία, ii) το δικαίωμα ένστασης και προσφυγής του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, iii) την υποχρέωση ενημέρωσης του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, iv) τη λειτουργία των Πειθαρχικών Συμβουλίων και v) τις νομοτεχνικές βελτιώσεις διατάξεων πειθαρχικού δικαίου, καθώς και στην ενημέρωση υπαλλήλων για υποχρέωση υποβολής ΔΠΚ και ΔΟΣ του ν. 3213/2003, σας παραπέμπουμε στην αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/122/οικ. 14540/23-7-2020 (ΑΔΑ 6ΟΞΚ46ΜΤΛ6-Ι2Δ) εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα, τα διαλαμβανόμενα της οποίας εφαρμόζονται και στους υπαλλήλους των ΟΤΑ α' βαθμού .

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε όπως άμεσα κοινοποιήσετε την παρούσα στους ΟΤΑ α' βαθμού χωρικής αρμοδιότητάς σας, για ενημέρωση και εφαρμογή.

Το παρόν μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, στη διαδρομή Υπουργείο/Αναρτηθέντα Έγγραφα/Εγκύκλιοι (<https://ypes.gr/eguklioi>).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας, για οποιαδήποτε πληροφορία ή περαιτέρω διευκρίνιση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Εθνική Αρχή Διαφάνειας
Γραφείο Διοικητή
2. Περιφέρειες της Χώρας
(Με την παράκληση ενημέρωσης των Πειθαρχικών Συμβουλίων)
3. Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο
4. ΚΕΔΕ
5. ΠΟΕ – ΟΤΑ
6. ΠΟΠ-ΟΤΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα
- Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
(για ανάρτηση στον δικτυακό τόπο του ΥΠΕΣ)
- Δ/νση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
  - Τμήμα Μονίμου Προσωπικού
  - Τμήμα Προσωπικού Ι.Δ.